

HAN BLOTLÆGGER DANSKERNES SEXLIV

I den forgangne uge har sexologi-professor Christian Graugaard haft mere end almindeligt travlt. Sammen med lægekollega, Morten Frisch, Statens Serum Institut, har han udgivet en stor forskningsrapport om danskernes sexliv og sundhed. Og interessen har - ikke overraskende - været overvældende.
Arkivfoto: Stine Bidstrup

Poetisk professor i krydsfelt mellem sex, kultur og psyke

Er der nogen, som kender til danskernes sexvaner, rejsningsproblemer og onani, er det professor Christian Graugaard fra Aalborg Universitet. Sammen med forskerkolleger udgav han i denne uge verdens største befolkningsundersøgelse om seksualitet og seksuel sundhed.

TEA KROGH SØRENSEN

tea.krogh@jp.dk

Da den unge medicinstuderende Christian Graugaard en dag for snart 30 år siden sad på en af de bagerste rækker i det store auditorium på Panum Institutet og overhørte en forelæsning af sexologiprofessor Preben Hertoft, blev det retningssgivende for resten af hans liv.

For den karismatiske psykiater med speciale i sexologi talte direkte ind i det krydsfelt, som den unge Graugaard befandt sig allerbedst i, nemlig i spændingsfeltet mellem krop, relationer, psyke og kultur – dér, hvor mennesket opstår.

Christian Graugaard, som ud over anatomi også var optaget af poesi, havde på daværende tidspunkt udgivet sin første digtsamling, og han mente, at mennesket skulle ses i bredformat

og fra mange forskellige vinkler. Det var da også grunden til, at han havde valgt medicinstudiet, for her formodede han, at man kunne beskæftige sig med det hele menneske. Men sådan forholdt det sig ikke, erfarede han, for på medicinstudiet var et menneske enten et dødt menneske eller et sygt menneske eller et menneske adskilt i kroppsdele.

Så da Preben Hertoft, som siden blev Christians Graugaards faglige mentor, den eftermiddag talte om sammenhængen med krop og psyke og kultur, var Graugaard ikke længere i tvivl: Ud over at være læge skulle han også være sexolog.

Markant debattør

Det blev han. Og tilmed en kendt en af slagsen. Først som en markant og debatterende formand gennem 10 år for organisationen Sex & Samfund og siden 2013 som sexologi-professor ved Sundhedsvidenskab på Aalborg Universitet. Den første ud over Preben Hertoft til at beklæde titlen i Norden.

I den forgangne uge er danskernes kendskab til Christian Graugaard bestemt ikke blevet mindre. Mandag offentliggjorde han – sammen med sin lægekollega Morten Frisch fra Statens Serum Institut – den hidtil største sexlivsundersøgelse i verden, Projekt Sexus, som sætter fokus på sammenhængen mellem sex og sundhed. Den digre forskningsrapport, som bygger på svar fra mere end 62.000 danskere om alt fra sex, onani, utroskab, mental trivsel etc., har givet os alle rig lejlighed til at dyrke lidt dyneløfteri og få kendskab til bl.a., hvor mange gange vi gennemsnitligt dyrker sex, hvor mange partnere vi har haft, om vi har lyst- eller rejsningsproblemer, og om vi synes, vi får for meget eller for lidt eller forkert sex. Overskrifterne har bl.a. fastslået, at det knager i de danske dobbeltsenge – hver fjerde mand og hver tredje kvinde oplever, at de har et dårligt sexliv.

For Christian Graugaard er seksualiteten det mest spændende menneskelige fænomen, netop fordi det er så komplekst og så tydeligt viser, at alt, der handler om mennesket, udspringer i kroppen for straks derefter at udfolde sig i mentale landskaber, sociale relationer og kulturelle rum.

Lakmuspapir for tendenser

Seksualitet og køn er lakmuspapir for tendenser i samfundet, og de senmoderne strømninger, hvor alt kan gentænkes, og intet tages for givet, sætter sine spor helt ind i vores soveværelser.

»I dag bygger vi familier på en anden måde end tidligere, vi har intime relationer på en anden måde, vi dyrker andre former for sex, vi springer ud af kønskasser, nedbryder dem, ombygger dem eller insisterer på helt nye kasser. Det kan vi bl.a. se på hele queer- og LGBT-bevægelsen, som fagligt set er enormt spændende,« peger professoren, som selv er lykkelig gift på 30. år og har to børn og et barnebarn.

Da han som medicinstuderende i begyndelsen af 1990'erne fattede faglig interesse for sexologien, var faget på randen til en behandlingsmæssig og farmakologisk revolution: Viagra-pillens indtog betød, at man groft sagt gik fra en klassisk snakke-terapi-sexologi til en mere biologisk og kønsdelsfikeret pille-sexologi – på godt og ondt.

Spørger man Christian Graugaard, er der grund til at huske at rette fokus på, hvad det er i parforholdet, i kulturen og vores mentale bagage, som gør, at rejsningsproblemer eller lystproblemer er ret udbredte.

Digter stadig

Og så glæder han sig på sit fags vegne over den nye to-årige masteruddannelse i sexologi, og at der for første gang i 43 år nu er kommet en ny og tiltrængt sexologilærebog – som han i øvrigt selv står bag. Og poesien? Den har han ikke glemt. Efter at have udgivet et væld af fagbøger fik han i fjor et poetisk comeback, da han udgav digtsamlingen "Rejsende i hjemve". Heri møder man bl.a. følgende lille sansning: »Min hånd på dit bryst./ Opfaldsfrugt«.

Christian Graugaard, professor, læge, ph.d. Sexologisk Forskningscenter, Aalborg Universitet, København

DAGS DATO

Dagens navn: Alle sjæles dag. I den katolske kirke hedder den Commemoratio omnium defunctorum, en mindededag for alle afdøde troende, for hvem der læses bønner, så de hurtigere kan slippe gennem skærsmiden.

1340: Den jyske lavadelsmand Niels Ebbesøn, der tidligere på året "vog den kullede greve" i Randers, falder under et slag ved Skanderborg.

1887: "Den svenske nattergal" Jenny Lind dør. Hun blev 67 år.

1903: Første nummer af London-avisen Daily Mirror udkommer.

1930: Haile Selassie kronet som kejser af Etiopien.

1936: Fra BBC's studier i London sendes verdens første offentlige tv-program til de endnu ganske få seere.

1942: Med teknisk assistance fra The Times, London, udkommer første nummer af en ny avis, Stars and Stripes, for de amerikanske tropper i Europa.

1953: Filmen "Far til fire" har premiere. Den første film i en lang række om en alenefar med fire børn.

1955: De amerikanske forskere Carlton-Schwerdt og Schaffer finder den virus, der forårsager polio.

1963: Sydvietnams præsident Ngo Dinh Diem bliver snigmyrdet i forbindelse med et militærtækup.

1965: Årets første efterårsstorm sætter Lemvig under vand, så kun en gade i byen er farbar.

1976: Efter at have gjort poli-

tisk lynkarriere sejrer Jimmy Carter (foto) over Gerald Ford ved USA's præsidentvalg.

1977: I Oslo og flere andre norske byer stormer kvinder kiosker og boghandlere og rydder dem for pornografi, som brændes på gaden.

1980: Kinesiske bønder tvinges til at tilbagelevere 54 kilometer af Den Kinesiske Mur, som de har revet ned for at bruge stene til bygning af svinstalde.

1983: I Vesttyskland forbydes rockergruppen Hells Angels, der indrømmer at stå bag organiseret kriminalitet og prostitution bl.a. i Hamburg.

1999: Frankrigs finansminister Dominique Strauss-Kahn går af efter beskyldninger om svindel og korruption.

2001: Slagterierne Danish Crown og Steff Houlberg fusionerer.

2004: Den kontroversielle hollandske filmskaber Theo van Gogh (47 år) bliver dræbt i Amsterdam. Årsagen til drabet er formodentlig hans kortfilm "Submission".

2012: Tønder Bank går konkurs. Sydbank overtager banken samt en del af de ansatte.

2015: De to ofre, Dan Uzan og Finn Nørgaard, ved terrorangrebet 14. februar 2015 i København bliver posthumt tildelt franske hædersmedaljer.

2015: Familien Gjørup, der ejer legetøjskæden BR, sælger 75 pct. af Fætter BR-kæden til den svenske kapitalfond EQT.